

Učebné osnovy so vzdelávacím štandardom

Názov predmetu	Výtvarná výchova
Škola	Základná škola Kláry Jarunkovej, Kolkáreň 7/12, Podbrezová
Kód a názov ŠVP	ISCED 1
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Dĺžka štúdia	4 roky

ČASOVÝ ROZSAH VÝUČBY (V HODINÁCH)											
Počet hodín za 1. – 4. ročník		Rozloženie do ročníkov								Spolu	
		prvý		druhý		tretí		štvrtý			
RUP*	PDH**	týžd.	spolu	týžd.	spolu	týžd.	spolu	týžd.	spolu	týžd.	za štúdium
8	0	2	66	2	66	1	33	1	33	6	198

RUP* - rámcový učebný plán, **PDH**** - použité disponibilné hodiny

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre výtvarnú výchovu.

Charakteristika predmetu

Výtvarná výchova v primárnom vzdelávaní vychádza zo spontánneho detského prejavu. Žiaci prostredníctvom výtvarných činností, hrovou formou spoznávajú vyjadrovacie prostriedky vizuálnych umení (kresby, maľby, plastiky). Formou výtvarných činností (kreslenia, maľovania, priestorového a objektového vytvárania) sa stretávajú so svetom navrhovania dizajnu, architektúry, fotografie, videa a filmu. Aktívnu prácu s materiálom a nástrojmi nie je možné nahradiť formou pracovných zošitov – všetky ostatné didaktické formy, ako používanie učebnice, edukačných materiálov, premietanie filmov a pod. sú len doplnkovými aktivitami (v rámci motivácie alebo následných ukážok). Výtvarná výchova zahŕňa aj prácu s vizuálnymi prostriedkami prostredníctvom počítača. Od žiakov očakávame najmä uplatnenie jeho predstavivosti a fantázie; nie napĺňanie dopredu očakávaných výsledkov. Výtvarná výchova je založená na tvorivosti žiaka – na rozvíjaní jeho vlastných nápadov a koncepcií. Zručnosti (ovládanie nástrojov a techník) sú podriadené tvorivosti – prednosť má vymýšľanie, od námetu až po realizáciu formy. Očakávané sú vlastné riešenia žiakov, nie presné plnenie úloh. Výtvarná výchova obsahuje aj prvky, ktoré ju prepájajú s inými vyučovacími predmetmi, napr. s pracovným vyučovaním (zručnosti v ovládaní nástrojov a v spracovaní materiálov), s hudobnou výchovou (tvorivé reagovanie na zvukové podnety), prírodovedou a vlastivedou (reakcie na prostredie, prírodné javy, históriu a pod.), s IKT, s matematikou (porovnávanie, mierka, počet a pod.) s geometriou (tvar). Niektoré témy je možné, podľa uváženia učiteľa prepájať s témami týchto predmetov. Žiaci sú veku prístupnou formou uvádzaní do znalosti súčasného umeleckého vyjadrovania sveta, do súčasnej vizuálnej kultúry i kultúrnej tradície. Získavajú dôležité kompetencie porozumenia svetu, ktorý je ich každodennou skúsenosťou.

Ciele predmetu

Žiaci

- v nadväznosti na detský výtvarný prejav rozvíjajú svoju vizuálnu kultúru na úrovni poznania i vyjadrovania
- rozvíjajú svoju predstavivosť a fantáziu,
- rozvíjajú si pozorovacie schopnosti,
- spoznávajú základné prostriedky výtvarného vyjadrovania,
- rozvíjajú tvorbu vlastných myšlienkových konceptov a ich formálnu a technickú realizáciu,
- osvojujú si základné zručnosti pri práci s nástrojmi a materiálmi,
- poznávajú umelecké diela a svoj zážitok z nich výtvarne vyjadrujú,
- osvojujú si základné kultúrne postoje.

Kompetencie a spôsobilosti

Žiak

- má primerané vedomosti o vlastnostiach a možnostiach používania výtvarných nástrojov a materiálov (ceruzky, fixy, štetce, nožnice, pastózne a vodové farby, suché a voskové/olejové pastely, mäkké modelovacie hmoty, podkladové materiály),
- vníma, pozoruje farby, tvary a štruktúry, pozná a používa základné a podvojnú farby,
- vyjadří rytmus a pohyb prostriedkami kresby, maľby, grafiky, priestorového vytvárania (objekt, model),

- osvojí a zdokonalí si technické zručnosti pri práci s materiálom (strihanie, trhanie, ohýbanie, skladanie, spájanie lepením),
- vníma a pozoruje predmety z hľadiska tvarov,
- dokáže vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti, voľne zobrazí zaujímavé predmety podľa predstavy na základe vnímania a pozorovania,
- primerane veku pomenuje postupy a výsledky vlastnej výtvarnej činnosti,
- pozná vlastnosti niektorých materiálov, vie ako s nimi pracovať, vie využiť odpadový materiál z domácnosti,
- vyjadruje sa na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový postoj,
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície, emocionálne vníma krásu prírody, výtvarné ukážky a umelecké ilustrácie.

Žiak má osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti):

- **sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)**
 - vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou primeranou primárnemu stupňu vzdelávania,
 - dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
 - uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
 - na základnej úrovni využíva technické prostriedky medziosobnej komunikácie,
 - rešpektuje kultúrnu rozmanitosť a preukazuje záujem o primeranú formu medzikultúrnej komunikácie,
- **kompetencia (spôsobilosť) učiť sa učiť sa**
 - má osvojené základy schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,
 - uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a osvojovania si poznatkov,
 - vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach,
 - uvedomuje si význam vytrvalosti a iniciatívy pre svoj pokrok,
- **kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy**
 - vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, vie rozoznať ozajstný problém, premýšľa o jeho príčinách a navrhne riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,
 - pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch,
 - pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápaným a spolupracujúcim) spôsobom,
- **osobné, sociálne a občianske kompetencie (spôsobilosti)**
 - má základy pre smerovanie k pozitívnemu sebaobrazu a sebadôvere,
 - uvedomuje si vlastné potreby a tvorivo využíva svoje možnosti,
 - dokáže odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti,
 - má osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine,

- dokáže prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápadiami a postupmi pri spoločnej práci,
- uvedomuje si význam sociálno-emočnej klímy v triede a svojím konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom,
- **kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry**
 - dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
 - dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho vzdelávania),
 - uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
 - cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
 - rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový postoj,
 - ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
 - pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
 - správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
 - má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

1. ročník

Tematické celky

1. Výtvarné vyjadrovacie prostriedky
2. Rozvoj fantázie a synestetické podnety
3. Podnety moderného výtvarného umenia
4. Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia
5. Škola v galérii
6. Podnety architektúry
7. Podnety fotografie
8. Podnety videa a filmu
9. Podnety dizajnu a remesiel
10. Podnety poznávania sveta

Vzdelávací štandard

<i>OBSAHOVÝ ŠTANDARD</i>	<i>VÝKONOVÝ ŠTANDARD</i>
<i>Výtvarné vyjadrovacie prostriedky</i>	
škvrna (vytvorená napr. odtlačaním farby (dekalk), rozlievaním, zapúšťaním do mokrého podkladu, rozfúkavaním)-náhodný tvar, jeho dopĺňanie na významový, zobrazujúci tvar (podľa predstavivosti žiaka) náhodné čiary alebo tvary (dokresľovanie, alebo domal'ovávanie škvorny, odtlačku	Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> - tvoriť škvrny, - rozlíšiť v škvorne významovo čitateľný tvar, - vyhľadať v textúre čiar tvary podľa svojich predstáv, - pomenovať objavené tvary, - pomenovať tóny základných farieb, - rozlíšiť svetlé a tmavé farebné tóny,

<p>farby, čarbanice, pokrčeného papiera – krkváže a pod.) obrys (výtvorné zobrazenie obrysov tvarov predmetov, figúr) základné tóny farieb, druhotné (vymiešané) tóny, teplé a studené farby</p>	<p>- rozlíšiť priamku od krivky.</p>
<i>Rozvoj fantázie a synestetické podnety</i>	
<p>fantazijné kreslenie fantazijné maľovanie fantazijné modelovanie tvar a hmat (napr. ohmatávanie tvarov predmetov skrytých pod dekou, alebo kreslenie so zaviazanými očami ...) povrch predmetu</p>	<p>Žiak vie/dokáže: - výtvorne zobrazí svoje predstavy a fantáziu na zadanú tému, - nakreslí predmety na základe hmatového vnemu, - pomenovať charakter rôznych povrchov podľa hmatového vnemu.</p>
<i>Podnety moderného výtvorného umenia</i>	
<p>ffkanie, liatie, odtlačanie, kvapkanie, roztieranie, rozfúkavanie... farebnej hmoty stopa kresliaceho (maliarskeho) nástroja (využitie vlastností rôznych nástrojov) stopa gesta (rôzne druhy stôp/čiar/t'ahov) odpadový materiál objekt ukážky: akčná maľba</p>	<p>Žiak vie/dokáže: - použiť rôzne kresliace (maliarske) nástroje, - vyjadriť výtvorné stopy (nástoja, materiálu, gesta) prostredníctvom hravej akcie, - vytvoriť objekt zo zvolených materiálov.</p>
<i>Výtvorné činnosti inšpirované dejinami umenia</i>	
<p>praveké jaskynné maľby (motívy) materiál, nástroje, poklady v tvorbe pravekých ľudí hra na pravekého umelca – tvorba artefaktu limitovaného motívom a technikou</p>	<p>Žiak vie/dokáže: - namaľovať svoju predstavu inšpirovanú pravekým umením.</p>
<i>Škola v galérii</i>	
<p>výraz portrétu (maľba, socha, fotografia)- v priestoroch galérie, alternatívne vo virtuálnej galérii na internete akčné napodobneniu výrazu portrétu (grimasa, performancia...) výtvorná interpretácia výrazu (kresba, maľba)</p>	<p>Žiak vie/dokáže: - výtvorne vyjadriť rôzne výrazy tváre.</p>
<i>Podnety architektúry</i>	
<p>rozprávková architektúra (maľba, kresba, modelovanie, objekt – skladanie, lepenie, strihanie....) fantastické motívy v architektúre</p>	<p>Žiak vie/dokáže: - zobrazí architektúru podľa vlastnej fantázie, - porozprávať o zobrazenej architektúre.</p>

architektúra v rozprávkach (animácie, ilustrácie, filmy)	
Podnety fotografie	
fotografia (napríklad z časopisu) zásah do kompozície fotografie, jej doplnenie, prekreslenie, premaľovanie kolorovanie, dokomponovanie	Žiak vie/dokáže: - doplniť fotografický podklad podľa vlastnej fantázie.
Podnety videa a filmu	
krátka ukážka z vybraného filmu (groteska) pohyblivý obraz – akcia vo filme (videu) výtvarné spracovanie akcie/pohybu	Žiak vie/dokáže: - porozprávať o akcii v uvedenej ukážke filmu, - výtvarne interpretovať vybranú akciu z filmovej ukážky.
Podnety dizajnu a remesiel	
nezvyčajný, fantastický nábytok, alebo nábytok s nezvyčajnými funkciami (napr. hojdanie, skákanie, kotúľanie, preklápanie, skladanie a rozkladanie – aplikované na typ stoličky, postele, skrine, lampy a pod.) alt. nezvyčajný odevný doplnok alt. fantastický stroj	Žiak vie/dokáže: - nakresliť dizajn podľa svojej fantázie, - porozprávať o nakreslenom.
Podnety poznávania sveta	
oživené písmená tvary písmen (tlačených, písaných, veľkých, malých) figuratívna kompozícia z tvarov písmen	Žiak vie/dokáže: - výtvarne reagovať na písmená abecedy.

2. ročník

Tematické celky

1. Výtvarné vyjadrovacie prostriedky
2. Rozvoj fantázie a synestetické podnety
3. Podnety moderného výtvarného umenia
4. Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia
5. Škola v galérii
6. Podnety architektúry
7. Podnety fotografie
8. Podnety videa a filmu
9. Elektronické médiá
10. Podnety dizajnu a remesiel
11. Podnety poznávania sveta

Vzdelávací štandard

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Výtvarné vyjadrovacie prostriedky	
<p>lína (rôzne typy čiar) výrazový charakter línie (využitý v tematickom kreslení) kresliace nástroje a pomôcky (voľnou rukou, pravítkom, kružidlom, náhodne) lokálny farebný tón (maľba, alt. kolorovaná kresba jednotlivých predmetov, farba podľa videnej skutočnosti) obrysový tvar predmetu symetria a asymetria jednoduchých tvarov (osová, stredová symetria)</p>	<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - použiť rôzne kresliace nástroje, - kresliť čiarami s rôznym charakterom, - vyjadriť základný farebný tón predmetu, - vyjadriť približný obrysový tvar predmetu, - usporiadať tvary symetricky alebo asymetricky.
Rozvoj fantázie a synestetické podnety	
<p>rytmy v hudobnej skladbe (ukážky) rytmy v kresbe, maľbe rytmy v prírode kresba námetu podľa fantázie (alternatívne fantastická téma, hudobníci, tanečníci, počutá hudba, abstraktné zobrazenie rytmov..) pozn. možno nadviazať – spojiť s témou výtvarné vyjadrovacie prostriedky</p>	<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - v kresbe vyjadriť rôzne hudobné rytmy.
Podnety moderného výtvarného umenia	
<p>land art prírodná/mestská krajina prírodné materiály/umelé materiály surrealizmus fantastický portrét asambláž ukážky: umenie land artu</p>	<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytvoriť objekt (výtvarnú realizáciu) v krajine, - vytvoriť objekt (asambláž) zbieraním, ukladaním, vrstvením, lepením z rôznych prírodných materiálov podľa vlastnej fantázie.
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	
<p>umenie Egypta (pyramídy, hieroglyfy....) rôzne typy písma – história vývoja písma (obrázkové-hláskové) výtvarná interpretácia obrázkového písma, význam a obraz</p>	<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytvoriť vlastnú verziu obrázkového písma.
Škola v galérii	
<p>živá socha (ukážky) sochy v galérii (alt. Virtuálnej galérii) sochy v kostole sochy na verejnom priestranstve výtvarná interpretácia sochy v inom médiu (maľba, koláž, performácia) alebo v inej</p>	<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - napodobniť sochy postojom, výrazom alebo performanciou (akciou).

technike (napr. modelovanie z plastelíny.....)	
Podnety architektúry	
architektonické prvky (oblúk, preklad, stena, strop, brána, schody...) architektúra, ako skladačka (skladanie – stavba y kociek, lega, škatuliek, kartónu spájanie (alt.: zárezmi, spinkami, lepiacou páskou, lepidlom, viazaním...) alt. modelovanie architektonického prvku z modelovacej hmoty	Žiak vie/dokáže: - skonštruovať architektonický tvar (prvok) zo stavebnice.
Podnety fotografie	
rôzne žánre fotografie (z časopisov) – portrét, krajina, architektúra, mikro/makrofotografia, reportáž... koláž, montáž strihanie a spájanie častí fotografií do nových kompozičných súvislostí kompozícia z rôznych žánrov a rôzneho tvaroslovia	Žiak vie/dokáže: - zostaviť koláž z častí rôznych fotografií.
Podnety videa a filmu	
filmová postava v kreslenom, animovanom alebo hranom filme filmový kostým, výzor postavy filmová postava v dramatickej akcii	Žiak vie/dokáže: - výtvarne interpretovať filmovú postavu v novej dramatickej situácii podľa vlastnej fantázie, - navrhnúť kostým pre filmovú postavu.
Elektronické médiá	
používanie klávesnice, vyhľadávanie písmen, malé a veľké písmená, čísla, používanie klávesu Shift, písanie diakritiky, zmena písma a rezu písma, zmena veľkosti písma, krátke texty	Žiak vie/dokáže: - napísať malé písmená, veľké písmená a čísla v textovom programe, - napísať slová s diakritikou v textovom programe, - zmeniť písmo, rez písma, farbu písma, píšu krátke vety v textovom programe.
Podnety dizajnu a remesiel	
hračky rôzneho druhu chlapčenské a dievčenské hračky mechanické a statické hračky (funkcie, materiál, farby, tvary....) klobučnícke remeslo pokrývky hlavy – klobúky, čiapky, šatky, kukly, kapucne, koruny	Žiak vie/dokáže: - navrhnúť hračku podľa vlastnej fantázie, - vytvoriť jednoduchú pokrývku hlavy podľa vlastnej fantázie.
Podnety poznávania sveta	

<p>prírodoveda – prírodniny a prírodné materiály (listy, kôra, kamene, semená, plody....)</p> <p>pozn. možno nadviazať – spojiť s témou podnety výtvarného umenia – land - art</p>	<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytvoriť objekt (alt. asambláž alebo obraz) z prírodnín nájdených v okolitej prírode, - interpretovať prírodné tvary.
--	---

3. ročník

Tematické celky

1. Výtvarné vyjadrovacie prostriedky
2. Rozvoj fantázie a synestetické podnety
3. Podnety moderného výtvarného umenia
4. Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia
5. Škola v galérii
6. Podnety architektúry
7. Podnety fotografie
8. Podnety videa a filmu
9. Elektronické médiá
10. Podnety dizajnu a remesiel
11. Podnety poznávania sveta

Vzdelávací štandard

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
<i>Výtvarné vyjadrovacie prostriedky</i>	
<p>farba – zosvetlovanie a stmavovanie farieb, farebný valér</p> <p>svetlostná škála jednotlivých farieb</p> <p>tóny sivej farby</p> <p>daný motív vo svetlých a v tmavých farbách</p> <p>plošné geometrické tvary a stereometrické telesá</p> <p>spájanie geometrických tvarov do kompozície podľa predstavy</p> <p>skladanie, lepenie, strihanie, spájanie, komponovanie</p>	<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - použiť v maľbe zosvetlenie a stmavenie farieb, - vytvoriť figuratívnu kresbu z geometrických tvarov (alt. objekt zo stereometrických tvarov),
<i>Rozvoj fantázie a synestetické podnety</i>	
<p>vône a pachy</p> <p>príjemné a nepríjemné</p> <p>prírodné a umelé vône, parfumy</p> <p>asociácie farby, tvaru – vône, chute</p> <p>porovnávanie pocitov, ich výtvarná</p>	<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - farbami a tvarmi vyjadriť svoje vnemy z rôznych vôní, - pomenovať namaľované,

interpretácia	
Podnety moderného výtvarného umenia	
ukážky: umenie paketáže (obaľovanie tvaru), presáže (stláčanie a lisovanie tvarov) a akumulácie (hromadenie tvarov) baliace materiály; balenie, lepenie, viazanie skrytý tvar	Žiak vie/dokáže: - vytvoriť tvar paketážou, - opísať vybrané dielo z umenia paketáže,
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	
antické umenie (sochárstvo, architektúra, keramika, odev, predmety) príbehy na keramických vázach, mýty	Žiak vie/dokáže: - výtvarne interpretovať artefakt antického umenia,
Škola v galérii	
predmoderné (historické) a moderné obrazy zobrazenie svätcov (historických osobností) – charakteristické atribúty ikonografia najznámejších patrónov, osobností príbehy osobností z obrazov	Žiak vie/dokáže: - výtvarne parafrázovať osobu (udalosť) na základe videného výtvarného diela,
Podnety architektúry	
výraz architektúry (napr. podľa slohu: funkcionalistickej, secesnej, barokovej, klasicistickej, rokokovej, gotickej, postmodernej ...; podľa funkcie: sakrálnej, pomníkovej, civilnej ...; podľa materiálu: drevenej, tehlovej, sklobetónovej ...) porovnanie rôznych typov výrazu, ich subjektívneho pôsobenia architektúra v prírodnom a mestskom prostredí	Žiak vie/dokáže: - popísať rôzne stavby (podľa zažitej skúsenosti alebo ukážok), - výtvarne interpretovať vybrané architektúry s rôznym výrazom,
Podnety fotografie	
maľba (kresba) zasahujúca do fotografických kompozícií (z časopisov) rekonštrukcia neúplného obrazu námet fotografie	Žiak vie/dokáže: - doplniť chýbajúce časti fotografie kresbou (alt. maľbou, reliéfom, kolážou ...),
Podnety videa a filmu	
filmový priestor – priestor v ktorom sa odohráva filmový príbeh filmová scénografia, kulisy scénografia	Žiak vie/dokáže: - nakresliť prostredie pre vybrané scény z filmu,
Elektronické médiá	
typy písma, veľkosti písma, farby písma, porovnanie rovnakých písmen v rôznych fontoch, rotácia písmen, zrkadlenie písmen, montáž rôznych typov písiem, obrázkov z	Žiak vie/dokáže: - vytvoriť obrázky z písmen nezávisle na riadku v grafickom programe, - nakresliť tematický obrázok pomocou nástrojov grafického programu,

písmen – lettrismus, vlastné písmená; nástroje grafického programu – čiara, úsečka, vyplnený obdĺžnik alebo štvorec, paleta farieb, krok späť, guma, nastavenie veľkosti hrotu, paleta farieb, nástroj pečiatka	
Podnety dizajnu a remesiel	
vybrané znaky a ich význam (erb, vlajka, logo ...) symboly na erboch, vlajkách, logách alternatívne: bábkarstvo, alt. tieňové divadlo bábky (prstové, marionety ...) konštrukcia jednoduchej bábky charakter (výraz) postavy bábky	Žiak vie/dokáže: - navrhnúť vlastný erb (alt. vlajku, logo) podľa vlastnej fantázie, - vytvoriť jednoduchú bábku,
Podnety poznávania sveta	
prírodoveda – zmeny látok (mrznutie, topenie, tuhnutie, horenie, tečenie, vyparovanie, rast ...)	Žiak vie/dokáže: - výtvarne vyjadriť vybraný proces zmeny látky v prírode.

4. ročník

Tematické celky

1. Výtvarné vyjadrovacie prostriedky
2. Rozvoj fantázie a synestetické podnety
3. Podnety moderného výtvarného umenia
4. Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia
5. Škola v galérii
6. Podnety architektúry
7. Podnety fotografie
8. Podnety videa a filmu
9. Elektronické médiá
10. Podnety dizajnu a remesiel
11. Podnety poznávania sveta

Vzdelávací štandard

OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Výtvarné vyjadrovacie prostriedky	
bod vlastnosti bodov (veľkosť, vzťahy dvoch a viacerých bodov – prítlačnosť, pohyb, nehybnosť ...) textúra bodov (vzor, raster; hustá a riedka	Žiak vie/dokáže: - vytvoriť obraz s použitím bodov, - použiť v maľbe farebné kontrasty,

<p>textúra) pointilizmus – maľba bodmi ukážky: pointilistické umenie základné farebné kontrasty (teplá-studená, tmavá-svetlá, doplnkové farby)</p>	
Rozvoj fantázie a synestetické podnety	
<p>možnosti zobrazovania zvoleného motívu (napr. strom, figúra zvieratka, domček, kvetina ...) odklon od schematickeho zobrazovania, inovácia, fantázia pluralita tvarov motívu výraz, psychická vlastnosť (napr. smutný, veselý, unudený, smiešny, lenivý...) – výraz spracovávaného motívu hudba ako obraz z tónov (hudobná interpretácia farebnej stupnice) farebné tóny, farebné stupnice</p>	<p>Žiak vie/dokáže: - variovať grafické stereotypy, - namaľovať farebnú stupnicu tónov,</p>
Podnety moderného výtvarného umenia	
<p>Impresionizmus krajinomal'ba – impresionizmus (napr. variácie krajiny v rôznych situáciách, atmosférach) farebné škvrny v maľbe krajiny ukážky: porovnanie impresionistických a pointilistických krajinomalieb pozn.: možno nadviazať na výtvarné vyjadrovacie prostriedky – bod (pointilizmus)</p>	<p>Žiak vie/dokáže: - namaľovať obraz prostredníctvom bodov alebo škvŕn, - vyjadriť v maľbe zmenu atmosféry (svetelnosti, počasia ...),</p>
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	
<p>ukážky: umenie iných kultúr (napr. Indiánov, Číny, Japonska ...) typické artefakty vybranej kultúry odlišnosti a podobnosti s našou kultúrou</p>	<p>Žiak vie/dokáže: - výtvarne interpretovať artefakt umenia vybranej kultúry,</p>
Škola v galérii	
<p>tradičné žánre obrazov (portrét, zátišie, krajinomal'ba, scéna zo života ...) žánrový obraz (scéna zo života) v múzeu/galérii (alt. virtuálnej galérii) zobrazenie postáv, deja, prostredia svet v období, ktoré obraz zobrazuje móda v období, ktoré obraz zobrazuje dramatisácia, výtvarného diela, príbeh</p>	<p>Žiak vie/dokáže: - zahrať scénu (príbeh) videnú na obraze, - vytvoriť rekvizity k scéne z obrazu, - povedať svoju interpretáciu videného obrazu</p>
Podnety architektúry	
<p>architektúra vychádzajúca z ľudských, živočíšnych alebo rastlinných tvarov postava ako budova – budova ako postava</p>	<p>Žiak vie/dokáže: - navrhnuť antropomorfnú (alt. zoo/fytomorfnú) architektúru podľa vlastnej fantázie,</p>

organické a geometrické tvary	- rozlíšiť prírodné a geometrické tvary,
Podnety fotografie	
koláž alebo montáž z dvoch fotografií (reprodukcí) rytmické striedanie častí obrazu tvarové súvislosti častí obrazu a jeho celku ukážky: roláž a fotomontáž v umení, autorské techniky	Žiak vie/dokáže: - spojiť časti fotografie do novej kompozície,
Podnety videa a filmu	
filmové triky kulisy vytvárajúce ilúziu nejestvujúce (rozprávkové, fantastické, sci-fi) tvory vo filmoch ukážky: animovaný a hraný film – animácie v hranom filme	Žiak vie/dokáže: - vytvoriť kulisu, - navrhnuť vymysleného tvora,
Elektronické médiá	
pokročilé digitálne kresliace nástroje – vyplnený mnohoúhelník, vyplnená krivka, vyplnený pravidelný mnohoúhelník, nástroj osová súmernosť, pokročilé miešanie digitálnych farieb, vlastná farebná škála, farebné kontrasty, vzory z písmen, vytvorenie pečiatky pozn. možno nadviazať – spojiť s témou predmetu informatika	Žiak vie/dokáže: - nakresliť lineárnu kresbu počítačovým nástrojom, - namaľovať jednoduchý motív počítačovým nástrojom, - použiť nástroj osová súmernosť v kompozícii, - uložiť kresbu alebo maľbu ako novú pečiatku,
Podnety dizajnu a remesiel	
dizajn inšpirovaný organickými tvarmi a telesnými funkciami rastlín, živočíchov alebo človeka výber oblastí dizajnu (napr. nábytok, predmety dennej spotreby, odev a doplnky, obuv, dopravné prostriedky, stroje, školské pomôcky...) pozn.: možnosť nadviazať na podnety architektúry ľudové remeslo: drotárstvo (strihanie, ohýbanie, tvarovanie, omotávanie, spájanie mäkkého drôtu...)	Žiak vie/dokáže: - nakresliť vymyslený dizajn predmetu inšpirovaný organickými tvarmi, - vytvoriť jednoduchú kresbu (alt. objekt, šperk) z mäkkého drôtu,
Podnety poznávania sveta	
vlastiveda – mapa (napr. fantastickej krajiny, krajiny z filmu, cesty do školy, zmenenej reálnej krajiny ...) prvky a symboly mapy – ich výtvarné vlastnosti	Žiak vie/dokáže: - zhotoviť vlastnú mapu s fantazijnou symbolikou, - k mape vytvoriť legendu

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacích hodín, vekových a osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Pri výučbe sa uplatňujeme najmä:

- **Informačno-receptívna metóda**
Učiteľ poskytuje žiakom informácie, žiaci ich prijímajú receptormi. Poznatky sa osvojujú na úrovni zapamätania a porozumenia. Použitie metódy je vhodné pri vstupných témach, keď žiaci ešte nemajú dostatočný pojmový aparát. Realizuje sa ako **výklad učiteľa, demonštrácia pokusu, práca s knihou**.
- **Reproduktívna metóda**
Učiteľ organizuje pre činnosť žiakov systém cvičení tak, aby sa niekoľkokrát opakovalo použitie získaných informácií informačno-receptívnou metódou. typickou úrovňou osvojenia učiva je aplikácia v typových situáciách. Realizuje sa v podobe **metódy riešenia úloh**.
- **Didaktická hra**
Učiteľ organizuje činnosť detí tak, aby sledoval (pre žiakov nie vždy zjavným spôsobom) didaktické ciele.

Formy výučby

- usporiadanie vyučovacieho procesu, t. j. vytvorenie prostredia a spôsob organizácie činností učiteľa a žiakov na vyučovaní. Spojenie vhodných organizačných foriem s vhodnými metódami výučby je základným predpokladom na splnenie cieľov výučby.

- **hromadná a frontálna výučba** (jeden učiteľ, skupina žiakov rovnakého veku žiaci v priebehu výučby plnia v rovnakom čase rovnaké učebné úlohy),
- **individualizovaná výučba** (žiaci majú možnosť voľby, akým spôsobom budú pracovať na riešení zadaných úloh),
- **projektová výučba** (žiaci s podporou vyučujúceho musia v skupinách riešiť časti komplexnej úlohy – projektu a navzájom prezentovať výsledky svojej práce),
- **diferencovaná výučba** (žiaci sa zoskupujú do homogénnych skupín podľa určitých kritérií, aby učiteľ mohol lepšie organizovať ich činnosti),
- **skupinová a kooperatívna výučba** (trieda sa delí na menšie skupiny podľa druhu činností, obťažnosti činností, záujmu žiakov, pracovného tempa, schopnosti spolupracovať; učenie organizované v skupine umožňuje venovať zvýšenú pozornosť vzájomnej komunikácii a kooperácii žiakov).

Učebné zdroje

Učebné zdroje predstavujú zdroj informácií pre žiakov, cestu ich motivácie, získavania, upevňovania a kontroly nadobudnutých vedomostí, zručností a postojov.

Na vyučovaní sa používajú materiálno-technické a didaktické prostriedky, internet, detské časopisy a literatúra, fotografie, ilustrácie...

Učebným zdrojom zároveň môžu byť aj návštevy galérií, výstavy a prezentačné akcie.

Hodnotenie a klasifikácia žiakov

Hodnotenie a klasifikácia žiakov sa vykonáva v súlade so zákonom č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, aktuálnym metodickým pokynom na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základných škôl.

Hodnotenie

Hodnotenie žiakov je súčasť výchovno - vzdelávacieho procesu a má motivačnú, informatívnu, korekčnú funkciu.

V predmete **Výtvarná výchova** sú žiaci **neklasifikovaní (nehodnotení)**. Na vysvedčení sa bude uvádzať slovo **absolvoval/ neabsolvoval**, v súlade s Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré schválilo MŠ SR pod č.:2011-3121/12824:4-921 s platnosťou od 1.5.2011, vyplýva z plnenia konkrétnych a splniteľných úloh, je založené prevažne na diagnostikovaní a uplatňovaní osobného rozvoja žiaka. Každý žiak musí mať možnosť zažívať úspech a musí vedieť, že chyby a ich odstraňovanie tiež napomáhajú k jeho rozvoju.

Získavanie podkladov na hodnotenie

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu je:

- posúdenie prejavov žiaka: najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovanom predmete v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať.

V školskom roku 2021/2022 budeme rešpektovať Dodatok č. 9 k ŠVP pre základné školy.